

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Кириченко А.М

08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА МІНІМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма «Адміністрування податків та митних платежів»

Економічний факультет

2024 – 2025 навчальний рік

1/2

Розробники: к.е.н., доц., кафедри аудиту, обліку та оподаткування Алла ЛИСЕНКО

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування

Протокол від " 29 "серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри: к.е.н., доц. Магопець О.А.

(Магопець О.А.)

Декан факультету: д.е.н., проф. Шалімова Н.С.

(Шалімова Н.С.)

©ЦНТУ, 2024 рік

©

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Професійної підготовки	
	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 120		Освітньо-професійна програма: «Адміністрування податків та митних платежів»	1-й
	Семестр		
	2-й	2-й	
Тижневих годин навчання: аудиторних –3 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній рівень: магістр	32 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		72	114
Вид контролю: екзамен			

Мова навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» є формування у здобувачів системи знань, необхідних для оволодіння теоретико-методичним інструментарієм податкового планування, розробки податкових планів та прогнозів, заходів щодо мінімізації податкових ризиків суб'єктів господарювання, набуття практичних навичок з розробки рекомендацій щодо оптимізації рівня податкового навантаження суб'єктів господарювання, зниження податкових ризиків та прийняття ефективних управлінських рішень в сфері оподаткування.

Завданнями дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» є:

- формування компетентностей, важливих для застосування навичок податкового планування на підприємстві, прогнозування податкових надходжень до бюджету, виконання розрахунків та обґрунтування рівня податкового навантаження при прийнятті рішень в сфері оподаткування та мінімізації податкових ризиків, розробці й реалізації планів та прогнозів;

- теоретична підготовка здобувачів з питань сутності та змісту податкового планування, застосування методів податкового планування й прогнозування, розрахунку та оптимізації рівня податкового навантаження суб'єктів господарювання, зокрема при розробці заходів щодо мінімізації ризиків зовнішнього та внутрішнього середовища, підвищення ефективності інформаційного та обліково-аналітичного забезпечення сучасних систем податкового менеджменту;

- практична підготовка здобувачів з питань використання сучасних наукових методів досліджень в сфері оподаткування, інструментарію адміністрування податків та митних платежів, вибору конкретних методів податкового планування та прогнозування у відповідності зі стратегічними цілями на різних рівнях управління оподаткуванням, підходів у мінімізації податкових ризиків, підвищення ефективності адміністрування податків з урахуванням раціональної організації інформаційного, методичного, кадрового забезпечення із застосуванням організаційних підходів щодо побудови ефективних систем інформаційного та обліково-аналітичного забезпечення в сфері оподаткування;

- практична підготовка здобувачів з питань застосування підходів щодо організації податкового планування та коректного інтерпретування інформації для прийняття ефективних рішень у сфері оподаткування, розробки науково-обґрунтованих висновків та пропозицій, спрямованих на вдосконалення системи адміністрування податків та митних платежів, виконання адміністративно-управлінських функцій, консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері оподаткування.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця): Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін: Бухгалтерський облік в управлінні, Адміністрування податків та корпоративний податковий менеджмент, Митний контроль.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Загальні компетентності

- ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності

- СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.
- СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.
- СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.
- СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.
- СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.
- СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.
- СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультивання власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
- СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.
- СК11. Здатність до організації, оцінювання, моделювання та вдосконалення системи адміністрування податків та митних платежів та їх складових елементів.

Програмні результати навчання

ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПР08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.

ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.

ПР15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

ПР20. Визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково-обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення.

ПР22. Володіти організаційно-методичними прийомами та інструментарієм адміністрування податків та митних платежів.

ПР23. Вміти застосовувати сучасні технології адміністрування податків та митних платежів й здійснювати відповідну управлінську діяльність.

ПР24. Визначати актуальні проблеми та виявляти факти у сфері теорії, методики, організації та практики адміністрування податків та митних платежів, робити науково-обґрунтовані висновки, розробляти пропозиції щодо їх вирішення та впроваджувати заходи, спрямовані на вдосконалення системи адміністрування податків та митних платежів.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА МІНІМІЗАЦІЇ ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ

Тема 1. Концептуальні підходи до визначення суті податкового планування, його мета, об'єкт, суб'єкти, завдання, принципи.

Концептуальні підходи до визначення суті податкового планування. Відмінності між поняттями «планування податкових платежів», «податкове планування», «прогнозування податків». Структурно-логічна схема планування податкових платежів та алгоритм податкового планування. Складові компоненти планування податкових платежів та податкового планування. Мета, об'єкт, суб'єкти, завдання, принципи податкового планування. Проблемні аспекти сучасного планування і прогнозування податкових надходжень та напрями його вдосконалення.

Тема 2. Інформаційно-комунікаційне та обліково-аналітичне забезпечення податкового планування в контексті забезпечення ефективного функціонування системи адміністрування податкових платежів.

Інформаційно-комунікаційні технології в оподаткуванні та етапи розвитку інформаційного забезпечення формування податкової звітності. Ознайомлення з електронними сервісами, розміщеними на офіційному веб-порталі ДПС. Обліково-аналітичне забезпечення податкового планування та використання інформації, відображеної в обліку та фінансовій звітності, для прийняття ефективних рішень в сфері оподаткування. Реєстрація, облік та обслуговування платників податків, обробка податкових декларацій, податковий контроль, адміністрування податкового боргу як елементи системи адміністрування податкових платежів. Управлінська звітність як невід'ємна складова інформаційного забезпечення управління ризиками підприємства. Інноваційний підхід у формуванні інформаційного забезпечення податкового планування в контексті необхідності забезпечення ефективного функціонування системи адміністрування податкових платежів.

Тема 3. Види податкового планування та фактори, що здійснюють вплив на якість податкових планів.

Ознаки класифікації видів податкового планування. Класифікація видів податкового планування в залежності від рівня управління та організаційної структури суб'єкта підприємництва. Класифікація видів податкового планування за обсягом охоплення господарської діяльності, в залежності від етапу функціонування підприємства та характеру управлінських рішень. Класифікація видів податкового планування в залежності від використовуваних інструментів та дієвості суб'єктів податкового планування. Класифікація факторів, які здійснюють вплив на якість податкових планів.

Тема 4. Методи податкового планування та умови, що забезпечують його альтернативність.

Класифікація методів, які використовуються у процесі податкового планування. Загальні методи планування. Спеціальні методи податкового планування. Метод екстраполяції та інтерполятивний метод у плануванні обсягу податкових платежів. Метод середніх показників, нормативний та балансовий методи, економіко-математичне моделювання. Метод заміни відносин, розподілу відносин, прямого скорочення об'єкта оподаткування у податковому плануванні. Метод делегування податків підприємству-сателіту, відстрочення податкового платежу, офшору. Метод пільгового підприємства, використання облікової політики у податковому плануванні. Умови, що забезпечують альтернативність податкового планування. Особливості застосування методів податкового планування в умовах невизначеності та ризику.

Тема 5. Податкові ризики: їх урахування в процесі планування та прогнозування в сфері оподаткування, напрями мінімізації.

Поняття податкових ризиків, їх класифікація та методи визначення. Індикатори ризиків, які використовуються для виявлення ризикових суб'єктів господарювання. Фінансові, репутаційні та юридичні наслідки податкових ризиків. Критерії ступенів ризику та вибір способу реагування на ризики недотримання податкового законодавства. Основні способи реагування на ризики недотримання податкового законодавства відповідно до міжнародної практики. Узагальнений порядок вибору методів та показників для оцінки величини податкового ризику. Інституційні елементи системи управління податковими ризиками. Пріоритетні напрями розбудови комплексної системи управління податковими ризиками з недотримання платниками податків податкового законодавства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ПОДАТКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА ОСНОВОПОЛОЖНІ ПІДХОДИ У ПЛАНУВАННІ ОЧІКУВАНИХ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ

Тема 6. Організація податкового планування на підприємстві та основоположні підходи у плануванні очікуваних податкових надходжень органами ДПС України.

Особливості формування служби податкового планування на малих, середніх за розмірами підприємствах та у великих підприємницьких структурах. Склад підрозділів (груп, відділів) податкового планування, їх функції. Рівні податкового планування. Етапи податкового планування та механізм реалізації податкових планів. Загальні методологічні підходи щодо здійснення розрахунку бази оподаткування. Складові алгоритму розрахунку бази очікуваних надходжень.

Особливості формування органами Державної податкової служби України складових алгоритму розрахунку бази надходжень планового періоду за видами податків (зборів, платежів) (на прикладі окремих видів).

Тема 7. Особливості планування податків на підприємстві та узагальнення інформації про очікувані розміри його податкових платежів.

Основи побудови системи оподаткування в Україні та обґрунтування вибору оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства. Планування податків на підприємстві. Узагальнення інформації про очікувані розміри податкових платежів підприємства для її подальшого використання в системі податкового менеджменту, у тому числі й для консультування власників та при розробці обґрунтованих висновків з управління оподаткуванням.

Тема 8. Стратегічне, поточне та оперативне податкове планування на підприємстві.

Податкова стратегія як інструмент обґрунтування, розробки та реалізації довгострокових цілей та засіб зв'язку підприємства з зовнішнім ринковим середовищем. Поняття стратегічного податкового планування, його мета, основні завдання та принципи. Процедури та інструменти стратегічного податкового планування. Етапи розробки стратегії податкових платежів підприємства. Поняття, об'єкт та суб'єкти поточного податкового планування. Поняття оперативного податкового планування та сфера його застосування.

Тема 9. Методика розрахунку показників податкового навантаження та оцінка ефективності податкового планування суб'єкта господарювання.

Сутність поняття «податкове навантаження». Методика розрахунку часткових показників податкового навантаження за видами податків. Фінансові результати діяльності підприємства як компонент для розрахунку податкового навантаження. Обсяг створеної та використаної підприємством доданої вартості як основа для розрахунку рівня податкового навантаження. Показники податкового навантаження сільськогосподарських товаровиробників та платників єдиного податку. Систематизація показників, що характеризують рівень податкового навантаження на суб'єкт господарювання. Узагальнюючі показники податкового навантаження підприємства. Оцінка ефективності податкового планування суб'єкта господарювання.

Тема 10. Наукові дослідження у сфері податкового планування та мінімізації податкових ризиків.

Теоретичний та емпіричний рівні наукових досліджень в оподаткуванні. Організація, методологія та методи наукових досліджень у сфері податкового планування на різних рівнях податкового менеджменту. Компоненти творчого мислення: їх застосування у процесі податкового планування та при мінімізації податкових ризиків. Інформаційне, матеріальне, фінансове та кадрове

забезпечення наукових досліджень у сфері податкового планування та мінімізації податкових ризиків.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Теоретико-методичні основи податкового планування та мінімізації податкових ризиків												
Тема 1. Концептуальні підходи до визначення суті податкового планування, його мета, об'єкт, суб'єкти, завдання, принципи	9	2	1	-	6	6	9	0,5	-	-	8,5	8,5
Тема 2. Інформаційно-комунікаційне та обліково-аналітичне забезпечення податкового планування в контексті забезпечення ефективного функціонування системи адміністрування податкових платежів	11	2	1	-	8	8	11	0,5	-	-	10,5	10,5
Тема 3. Види податкового планування та фактори, що здійснюють вплив на якість податкових планів	12	4	2	-	6	6	12	0,5	-	-	11,5	11,5
Тема 4. Методи податкового	13	4	2	-	7	7	13	0,5	0,5	-	12	12

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
планування та умови, що забезпечують його альтернативність												
Тема 5. Податкові ризики: їх урахування в процесі планування та прогнозування в сфері оподаткування, напрями мінімізації	13	4	2	-	7	7	13	0,5	0,5	-	12	12
Змістовий модуль 2.												
Особливості планування податків на підприємстві та основоположні підходи у плануванні очікуваних податкових надходжень органами державної податкової служби												
Тема 6. Організація податкового планування на підприємстві та основоположні підходи у плануванні очікуваних податкових надходжень органами ДПС України	13	4	2	-	7	7	13	0,5	-	-	12,5	12,5
Тема 7. Особливості планування податків на підприємстві та узагальнення інформації про очікувані розміри його податкових платежів	13	4	2	-	7	7	13	0,5	0,5	-	12	12
Тема 8. Стратегічне,	10	2	2	-	6	6	10	-	-	-	10	10

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма					Кількість годин заочна форма						
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд		с.р.	л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
поточне та оперативне податкове планування на підприємстві												
Тема 9. Методика розрахунку показників податкового навантаження та оцінка ефективності податкового планування суб'єкта господарювання	15	4	1	-	10	10	13	0,5	0,5	-	12	12
Тема 10. Наукові дослідження у сфері податкового планування та мінімізації податкових ризиків	11	2	1	-	8	8	13	-	-	-	13	13
Усього годин	120	32	16	-	72	72	120	4	2	-	114	114

5. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Концептуальні підходи до визначення суті податкового планування, його мета, об'єкт, суб'єкти, завдання, принципи. Тема 2. Інформаційно-комунікаційне та обліково-аналітичне забезпечення податкового планування в контексті забезпечення ефективного функціонування системи адміністрування податкових платежів	2
2	Тема 3. Види податкового планування та фактори, що здійснюють вплив на якість податкових планів	2
3	Тема 4. Методи податкового планування та умови, що забезпечують його альтернативність	2
4	Тема 5. Податкові ризики: їх урахування в процесі планування та прогнозування в сфері оподаткування, напрями мінімізації	2

5	Тема 6. Організація податкового планування на підприємстві та основоположні підходи у плануванні очікуваних податкових надходжень органами ДПС України	2
6	Тема 7. Особливості планування податків на підприємстві та узагальнення інформації про очікувані розміри його податкових платежів	2
7	Тема 8. Стратегічне, поточне та оперативне податкове планування на підприємстві	2
8	Тема 9. Методика розрахунку показників податкового навантаження та оцінка ефективності податкового планування суб'єкта господарювання. Тема 10. Наукові дослідження у сфері податкового планування та мінімізації податкових ризиків	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Концептуальні підходи до визначення суті податкового планування, його мета, об'єкт, суб'єкти, завдання, принципи	6
2	Тема 2. Інформаційно-комунікаційна обліково-аналітичне забезпечення податкового планування в контексті забезпечення ефективного функціонування системи адміністрування податкових платежів	8
3	Тема 3. Види податкового планування та фактори, що здійснюють вплив на якість податкових планів	6
4	Тема 4. Методи податкового планування та умови, що забезпечують його альтернативність	7
5	Тема 5. Податкові ризики: їх урахування в процесі планування та прогнозування в сфері оподаткування, напрями мінімізації	7
6	Тема 6. Організація податкового планування на підприємстві та основоположні підходи у плануванні очікуваних податкових надходжень органами ДПС України	7
7	Тема 7. Особливості планування податків на підприємстві та узагальнення інформації про очікувані розміри його податкових платежів	7
8	Тема 8. Стратегічне, поточне та оперативне податкове планування на підприємстві	6
9	Тема 9. Методика розрахунку показників податкового навантаження та оцінка ефективності податкового планування суб'єкта господарювання	10
10	Тема 10. Наукові дослідження у сфері податкового планування та мінімізації податкових ризиків	8
	Разом	72

7. Індивідуальні завдання

При вивченні дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» здобувачам пропонується виконувати наступні індивідуальні завдання:

- розв'язування ситуаційних завдань з теми;
- написання авторського есе;
- створення індивідуальних або колективних презентацій на певну тематику;
- участь в науково-практичних конференціях, або публікація статей на тематику згідно плану курсу.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) включає додаткову роботу студента протягом навчального семестру. Метою ІНДЗ є самостійне детальне дослідження окремих проблем податкового планування та мінімізації податкових ризиків, а також систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з дисципліни, розвиток навичок самостійної роботи.

ІНДЗ з дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» передбачає написання студентами науково-пошукових робіт, підготовку повідомлень та презентацій, аналітичний огляд наукових публікацій за заданою тематикою, підготовку матеріалів до науково-практичних конференцій.

Підготовка науково-пошукової роботи або презентації створює для студента можливість самостійно досліджувати інформаційні джерела, в яких висвітлюються проблеми впровадження податкового планування у господарську практику, узагальнювати представлену інформацію та виділяти основне, вивчати і давати оцінку ключовим проблемам, шукати шляхи та висловлювати пропозиції щодо їх подолання.

Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою розвиває навички самостійної науково-дослідної та практичної роботи, дозволяє студенту критично проаналізувати погляди різних науковців на певну проблему, узагальнити опрацьовані дані, висловити та обґрунтувати власну точку зору на вирішення проблеми, що загалом сприяє розвитку та поглибленню у студента наукового і практичного інтересу до майбутньої професійної діяльності.

Студенти, що бажають прийняти участь у науковій роботі, можуть підготувати матеріали для участі у науково-практичних конференціях. Для самостійної роботи пропонується написання тез доповіді або наукової статті для студентів, які зацікавлені у поглибленому вивченні дисципліни.

Орієнтовна структура індивідуальних навчально-дослідних завдань для студентів:

- вступ (зазначається тема, мета та завдання роботи);
- теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання);
- основні результати роботи та їх обговорення (подається систематизована реферативна інформація, схеми, рисунки, моделі, описи тощо);
- висновки;
- список використаних джерел.

Теми індивідуальних завдань:

1. Основи управління податками на підприємствах та в організаціях.
2. Загальна схема податкового планування.
3. Роль та значення судової практики в податковому плануванні.
4. Оцінка регулюючого впливу системи оподаткування на економічні процеси.
5. Ухилення від сплати податків: моделювання вибору та дій економічного суб'єкта.
6. Фактори, що здійснюють вплив на якість податкових планів.
7. Основні недоліки сучасного планування і прогнозування податкових надходжень та напрями його вдосконалення.
8. Вибір форми здійснення підприємницької діяльності як елемент податкового планування.
9. Вибір місця здійснення діяльності, основних напрямків діяльності, визначення складу засновників та часток акціонерного капіталу, інші фактори, що здійснюють вплив на податкові зобов'язання.
10. Податкова безпека як невід'ємна складова економічної безпеки підприємства.
11. Податкова безпека: дуалістичність економічної природи трактування змісту основних характеристик.
12. Використання спеціальних податкових режимів як елемент податкового планування.
13. Використання податкових пільг та звільнень від сплати податків суб'єктами господарювання як елемент податкового планування.
14. Використання кривої Лаффера при дослідженні процесів розвитку економіки України.
15. Умови, що забезпечують альтернативність податкового планування під час створення суб'єкта підприємницької діяльності.
16. Умови, що забезпечують альтернативність податкового планування у процесі діяльності вже створеного господарюючого суб'єкта.
17. Умови, що забезпечують альтернативність податкового планування на стадії припинення діяльності суб'єкта господарювання.
18. Моделювання параметрів взаємодії податкової системи з економічним середовищем.
19. Методи направленого та ненаправленого пошуку, їх застосування у сфері моделювання податкових платежів.
20. Економетричні методи оцінки ефективності фіскальної політики.
21. Методи аналізу господарського ризику.
22. Поняття «стратегія» та сутність стратегічного податкового планування.
23. Мета, завдання, принципи та особливості здійснення стратегічного податкового планування на макрорівні.
24. Етапи розробки стратегії податкових платежів на підприємстві.
25. Аналіз переваг та недоліків різних методів моделювання та прогнозування податкової бази.

26. Застосування автоматних моделей для прогнозування податкових надходжень.
27. Критерії податкових ризиків, пов'язані з виконанням обов'язків платника податків і податкового агента.
28. Критерії податкових ризиків, пов'язані з фінансово-господарською діяльністю господарюючих суб'єктів.
29. Вплив податків на фінансову безпеку підприємств.
30. Технологія розробки управлінських рішень в сфері оподаткування з урахуванням ризику.
31. Податкова безпека в системі фінансової безпеки держави.
32. Урахування факторів ризику в процесі забезпечення податкової безпеки підприємства.
33. Особливості формування складових алгоритму розрахунку бази надходжень планового періоду за видами податків (зборів, платежів) (на прикладі окремих видів).
34. Облікова політика підприємства як елемент податкового планування.
35. Дослідження впливу зниження податкових ставок на бюджетні надходження за допомогою імітаційного моделювання.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» застосовуються наступні методи навчання:

- словесні (лекції, бесіди);
- наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення;
- практичні, під час виконання практичних завдань;
- інтерактивні (аналіз практичних ситуацій, дискусії, мозковий штурм);
- інноваційні (дослідницький метод).

У процесі навчання застосовуються інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти, зокрема, цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft.

Дистанційне навчання проводиться на основі використання платформ Moodle та Zoom.

9. Критерії та засоби оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: екзамен. Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами поточного контролю, рубіжних контролів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30

балів, 40 балів виносяться на іспит. Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення ситуаційних завдань та розрахункових задач, участі в науково-практичних конференціях, підготовки публікацій.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Артюх О. В. Податковий аудит у системі фінансового контролю: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 412 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7565>.
2. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/2558>.
3. Власова О. Є. Податковий менеджмент та адміністрування : конспект лекцій для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальностями 071 – Облік і оподаткування, 073 – Менеджмент, спеціалізації «Управління фінансово-економічною безпекою» / О. Є. Власова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 140 с. URL:

http://eprints.kname.edu.ua/57815/1/2019%20%D0%BF%D0%B5%D1%87%20118%D0%9B%20%D0%9A%D0%9B_%D0%9F%D0%9C%D0%90.pdf.

4. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для економічних спеціальностей. Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. 160 с. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/36761>.
5. Греца Я. В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування: зарубіжний досвід та українська практика: монографія. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. 420 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/38528>.
6. Давидов Г.М., Кузьменко Г.І. Обліково-інформаційне забезпечення оцінки податкового потенціалу суб'єкту господарювання: теорія і практика. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 264 с. URL: <https://www.cceol.com/search/book-detail?id=462292>
7. Зайцев О.В. Податковий менеджмент : підручник. Суми: Сумський державний університет, 2017. 412 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/55671/1/Zaitsev_podatkovi.pdf.
8. Лактіонова О.А. Управління фінансовими ризиками: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 256 с. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/1460/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A3%D0%A4%D0%A0%2027_10_2020.pdf.
9. Магопець О.А. Визначення сутності поняття «оподаткування» в контексті його сприйняття як соціального процесу. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*, 2018. Вип. 33. С. 111-119. URL: <http://economics.kntu.kr.ua/pdf/33/15.pdf>
10. Магопець О.А. Генезис розвитку та становлення податкової системи України. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*, 2022. Вип. 8(41). С. 180-189. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/archive/8\(41\)/41_Magopets.html](http://economics.kntu.kr.ua/archive/8(41)/41_Magopets.html)
DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2022.8\(41\).178-192](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2022.8(41).178-192)
11. Митний контроль та експертиза: навч. посіб. / Г.А. Тіхосов, О.М. Вербицький, Є.О. Калінський. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 312 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2021/Tihosova_2019_312.pdf.
12. Мороз Е.Г. Податковий менеджмент : навч. посібник. [Електронне видання]. Рівне: НУВГП, 2020. 412 с. URL: https://ep3.nuwm.edu.ua/18860/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87.%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9C%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B7%20%D0%95.%D0%93.10.10..pdf.
13. Назарова Г.Б. Впровадження плану боротьби з BEPS в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Implementation of the BEPS control plan in Ukraine: current status and development prospects. Monograph: Innovation in modern science '2023, Karlsruhe, Germany. May, 2023. С.7-57. <https://desymp.promonograph.org/index.php/sge/issue/view/sge20-03/sge20-03>
14. Оподаткування та державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників: регіональні пріоритети та євроінтеграційні процеси: монографія / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова, А.М. Лисенко, О.А. Магопець; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г.М. Давидова та д-ра екон. наук, проф.

- Н.С. Шалімової. – Кропивницький : ФОП Александрова М.В., 2017. 208 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7049>.
15. Оподаткування юридичних осіб та аудит в сфері оподаткування: навчальний посібник / І.К. Дрозд, В.М. Іванков, О.А. Магопець, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова / за редакцією Н.С. Шалімової. (рекомендовано до друку Вченою радою Центральноукраїнського національного технічного університету, протокол №2 від 30 жовтня 2017 року). Київ: «ТОВ Вид-во «Сова», 2017. 524 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7433>.
 16. Податкове планування та мінімізація податкових ризиків: навчальний посібник для студентів ЗДІА другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання / Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С., Запоріжжя, ЗДІА, 2017. 260 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/964910/mod_resource/content/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.
 17. Проскура К.П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації. Київ: ТОВ «Емкон», 2014. 376 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32608872.pdf>.
 18. Самусевич Я. В., Височина А. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2021. 344 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/84527/1/2021_Posibnyk-Samusevych_Vysochyna.pdf;jsessionid=979E15AA2633E37DAF9833D22E948E62.
 19. Суб'єкти господарювання: оподаткування, контроль та аудит: навчальний посібник / Г.М. Давидов, І.К. Дрозд, В.М. Іванков, О.Л. Макеєва, О.А. Магопець, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова / за редакцією Г.М. Давидова. (рекомендовано до друку Вченою радою Кіровоградського національного технічного університету, протокол №2 від 31 жовтня 2016 року). К.: «ТОВ Вид-во «Сова», 2016. 590 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7434>.
 20. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/nayka/monography/tomnjuk_2022.pdf.
 21. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Організація і методика податкових перевірок: навчальний посібник. Дніпро : Середняк Т.К., 2020. 292 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/10121>.
 22. Шалімова Н.С., Магопець О.А., Босенко А.В. Інтеграційні процеси, як чинники впливу на формування механізму управління оподаткуванням сільськогосподарських товаровиробників. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*, 2022. Вип. 1(85). С. 64-76. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/herald/2022_1/; DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2022-1.85.04>
 23. Шалімова Н.С., Магопець О.А., Босенко А.В. Управління оподаткуванням: формування підходів щодо визначення основоположних категорій і понять. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*, 2023. Вип. 9(42).

- C. 7-19. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/archive/9\(42\)/42_Shalmova.html](http://economics.kntu.kr.ua/archive/9(42)/42_Shalmova.html) ; DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.9\(42\).7-19](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.9(42).7-19)
24. Adam, S., D. Phillips and S. Smith (2011) A retrospective evaluation of elements of the EU VAT system, Institute for Fiscal Studies. Available at: https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2016-09/report_evaluation_vat.pdf.
25. Álvarez-Martinez, M., S. Barrios, D. d'Andria, M. Gesualdo, G. Nicodeme and J. Pycroft (2018). How Large is the Corporate Tax Base Erosion and Profit Shifting? A General Equilibrium Approach, CEPR Discussion Paper 12637, Centre for Economic Policy Research. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09535314.2020.1865882>
26. Becker, J. and J. Englisch (2019). International effective minimum taxation – the GLOBE proposal. Available at: https://www.zbw.eu/econis-archiv/bitstream/11159/406468/1/EBP085511943_0.pdf.
27. Magopets O., Gai O. (2023). Tax administration in the system of factors ensuring effective implementation of the tax policy of the state. *Центральноукраїнський науковий вісник: Економічні науки*. ЦНТУ, Вип. 9(42). С. 90-99. <http://economics.kntu.kr.ua/archive/42.html> .

Додаткові:

1. Василішин С.І. Ризики економічної безпеки в системі обліково-аналітичного забезпечення управління підприємствами. *Проблеми системного підходу в економіці*, 2019. Вип. 3(2). С. 178-183. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3%282%29_28
2. Дзецько Я.Ю., Мельничук Г.С. Податкові ризики та їх вплив на стан економічної безпеки підприємства. *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*, 2017. Вип. 15. С. 206-210. URL: <http://global-national.in.ua/archive/15-2017/41.pdf>.
3. Ізмайлов Я.О., Єгорова І.Г. Шляхи вирішення проблем податкового консультування в Україні з використанням досвіду зарубіжних країн. *Бізнесінформ*, 2020. №7. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-7_0-pages-262_269.pdf.
4. Кононенко Л.В., Назарова Г.Б. Оподаткування державного сектору економіки в умовах формування SOCIETY 5.0. *Економіка та суспільство*, 2023. № 54. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2716/2630>
5. Кузьменко Г.І., Лисенко А.М. Принципи формування системи інформації про податковий потенціал підприємства та оцінка її ефективності. *Теоретичні та прикладні питання економіки*, 2015. № 1(30). С. 301-313. URL: http://tpe.econom.univ.kiev.ua/data/2015_30/zb30_31.pdf.
6. Лагодієнко Н.В., Скляр Н.Б., Степаненко С.В. Електронне адміністрування податків як засіб підвищення ефективності їх сплати. *Економічний простір*, 2022. №178. С. 78-82. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1073/1034>.
7. Лисенко А.М., Акімов С.С. Методи прогнозування та податкового планування: вплив їх вибору на формування рішень у сфері оподаткування, аудиту та

- аналізу. *Причорноморські економічні студії*, 2023. Вип. 81. С. 208-212. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/13010>.
8. Лисенко А.М., Акімов С.С., Чадай Ю.В. Методологія, методика, метод: сутність понять та особливості їх прояву у сфері податкового планування, аналізу та аудиту. *Наукові праці МАУП. Економічні науки*. Київ: МАУП, 2023. Вип. 3(70). С. 129-136. URL: <http://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/2645>.
 9. Лисенко А.М., Бакай А.В. Податкове навантаження суб'єктів господарювання та його вплив на формування важливих показників розвитку економіки України. *Центральноукраїнський науковий вісник : Економічні науки*. 2018. вип. 1(34). С.180-188. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2018.1\(34\).180-188](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2018.1(34).180-188). URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8865>.
 10. Лисенко А.М. Інструменти податкового регулювання як засіб стимулювання інноваційної активності суб'єктів господарювання. Стан та умови розвитку економіки в Україні: теорія, методологія, практика / Під ред. д.е.н., проф. О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2018. 264 с. С. 81-87. ISBN 978-966-304-263-3. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12114>.
 11. Лисенко А.М. Методологічні основи прогнозування та планування в сфері розробки стратегічних рішень в аудиті, аналізі та оподаткуванні. *Науковий журнал «Економіка і регіон»*. Полтава: ПНТУ, 2023. Т. (2(89)). С. 112-117. URL: <http://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2942>.
 12. Лисенко А.М. Моделі справляння податку на додану вартість у сфері сільськогосподарського виробництва та їх впровадження на регіональному рівні. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*, 2017. вип. 31. С. 149-159. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/6899/1/18.pdf>.
 13. Лисенко А.М. Оцінка навантаження податку на додану вартість на господарську діяльність товаровиробника у сфері аграрного виробництва: практичний аспект. Агропромисловий комплекс України: теорія, методологія практика / Під ред. д.е.н., проф. Ю.О. Нестерчук. Умань: Видавець «Сочінський М.М.». 2018. 224 с. С. 213-221. ISBN 978-966-304-244-2. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12115>.
 14. Лисенко А.М. Оцінка рівня податкового навантаження на сільськогосподарське підприємство : практичний аспект. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*, 2017. вип. 32. С. 152-160. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/7478/1/17.pdf>.
 15. Лисенко А.М. Податкові інструменти як засіб державного регулювання інноваційних процесів в економіці. Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України : міжнар. наук.-практ. конф., 11 квіт. 2018 р., м. Кропивницький : зб. тез доп. / Центральноукраїн. нац. техн. ун-т ; [редкол. : О. М. Левченко, О. В. Горбунов, А. С. Музиченко та ін.]. - Кропивницький : Ексклюзив-Систем, 2018. - 343 с. - С. 27-30. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8303>

16. Лисенко А.М. Прогнозування, планування та моделювання в системі розробки рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні. *Економіка та суспільство*. Вип. 51/2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-54>.
17. Меліхова Т. О., Штепа В. В. Удосконалення оподаткування, обліку та аудиту податку на додану вартість для поліпшення податкового планування. *Агросвіт*, 2020. № 22. С. 34–42. DOI: [10.32702/2306-6792.2020.22.34](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2020.22.34).
18. Мисник Т.Г., Безкровний О.В., Романченко Ю.О. Податкові ризики: характеристика та шляхи мінімізації. *Актуальні проблеми економіки*, 2016. № 6(180). С. 158-166. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=ape_2016_6_20.
19. Назарова Г.Б., Кононенко Л.В. Оподаткування резидентів Дія Сіті: вітчизняний та міжнародний досвід. *Наукові перспективи*, 2023. № 8(38). С. 378-396. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/6061/6095>
20. Осадча О.О. Податкове планування та податкова оптимізація в системі управління підприємством. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Економіка, 2019. № 14(42). С. 125-130. DOI: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2019-14\(42\)-125-130](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2019-14(42)-125-130). URL: <https://journals.oa.edu.ua/Economy/article/view/2533/2307>.
21. Петков В. П. Сутність, функції і види стратегічного планування в організації. *Науковий вісник Дніпропетровського ДУВС*, 2022. № 2. С. 58-63. URL: https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/08/2_ua_n/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D0%9D%D0%92_2-2022-58-63.pdf.
22. Проскура К.П., Сушкова О.Є. Основні методи оптимізації податкового навантаження в Україні. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова*, 2016. Т.21. Вип. 3. С. 168-175. URL: <http://global-national.in.ua/issue-11-2016/19-vipusk-11-cherven-2016-r/2207-proskura-k-p-sushkova-o-e-otsinka-efektivnosti-protidiji-skhemam-minimizatsiji-podatkov-v-ukrajini>.
23. Сафарова А. Т. Адміністрування податків (вітчизняний і міжнародний контексти): конспект лекцій. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 97 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20698/1/Konspekt_lektsiy_Administruvannya_podatkiv.pdf.
24. Ткаченко Н., Хуторна М., Топазли Р., Еїсай С. А. І. А., Трофименко І. Методологічні засади стратегічного планування капіталотворюючої бази підприємств в умовах економіки знань. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2021. 6(41). pp. 88-99. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v6i41.251403>.
25. Alam K., Erdiaw-Kwasie M. O., Shahiduzzaman M., Ryan B. Assessing regional digital competence: Digital futures and strategic planning implications. *Journal of rural studies*, 2018. pp. 60-69. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2018.02.009>.
26. James S. Behavioural economics and the risks of tax administration. *EJournal of Tax Research (Special Edition: Atax 10th International Tax Administration Conference)*. October 2012. Vol. 10. Issue 2. pp. 345-363. URL:

https://ore.exeter.ac.uk/repository/bitstream/handle/10871/14994/paper7_v10n2_James.pdf?sequence=2&isAllowed=y.

27. Kuzmenko H., Shalimova N., Lysenko A. Information supporting system about Tax Capacity of a Company and its Efficiency: Principles of Formation and Evaluation. *PIRETC. Journal of Social Research & Behavioral Sciences. Proceedings of the International Center for research Education & Training*, 2020. Volume 10 Issue 03. P. 17-23. <https://zenodo.org/record/4319771#.X9e0UtgzaUI>.

Законодавчі та нормативні документи, міжнародні стандарти:

1. Бюджетний кодекс України від 8 лип. 2010 р. № 2456-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
2. Міжнародні стандарти фінансової звітності та Концептуальна основа фінансової звітності (переклад 2022 р.). URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576.
3. Податковий кодекс України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 лип. 1999 р. №996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
5. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану: Закон України від 10 трав. 2022 р. № 2260-IX (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2260-20#Text>.
6. Про затвердження Методики оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 січ. 2018 р. № 7 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/7-2018-%D0%BF#Text>.
7. Про затвердження Методики проведення перевірки достовірності, повноти нарахування та сплати податку на додану вартість: Наказ ДПС України від 09 черв. 2023 р. № 446. URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/78241.html>.
8. Про затвердження Методики проведення перевірки достовірності, повноти нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та військового збору: Наказ ДПС України від 04 трав. 2023 р. № 322. URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/78190.html>.
9. Про затвердження Методики проведення перевірки достовірності, повноти нарахування та сплати податку на прибуток: Наказ ДПС України від 09 черв. 2023 р. № 445. URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/78240.html>.
10. Про затвердження Методики проведення перевірки загальних положень податкового та іншого законодавства України, контроль за дотриманням якого

- покладено на податкові органи: Наказ ДПС України від 09 черв. 2023 р. № 444. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0444912-23#Text>.
11. Про затвердження Методики прогнозування надходжень податку на додану вартість: Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Державної податкової адміністрації України, Державної митної служби України від 31 серп. 2004 р. № 545/315/502/637. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1202-04#Text>.
 12. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України: наказ від 27 черв. 2013 р. №635 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13>.
 13. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку взаємодії між підрозділами органів Державної податкової служби України при організації, проведенні та реалізації матеріалів перевірок платників податків: Наказ ДПС України від 04 вер.2020 р. № 470 (зі змінами, внесеними наказом ДПС від 01 черв. 2023 р. № 422). URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/78233.html>.
 14. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо приймання та комп'ютерної обробки податкової звітності платників податків в органах ДПС України: Наказ Державної податкової служби України від 14 черв. 2012 р. № 516. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0516837-12#Text>.
 15. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання: Наказ Державної податкової служби України від 27 черв. 2012 р. № 553. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0553837-12#Text>.
 16. Про інформацію: Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
2. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>.
5. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>.
6. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua>.
7. Association of Certified Fraud Examiners. URL: <https://www.acfe.com>.
8. Institute of Taxation and Economic Policy. URL: <https://itep.org/>.